

LAUDÁCIÓ

rövidített változat

Magyar Festészet Napja

Tisztelt Elnök Úr, tisztelt Bíráló Bizottság, tisztelt vendégek!

A magyar festők ünnepének gondolata és képzete Bráda Tibor festőművész tudatában jelent meg a diószegi úti műtermében: már a 80-as években. Lelkesen beszélt róla, nagy szabadtéri kiállításra gondolt, s a festők utcájára. Az elképzelés 2001-ben konkretizálódott. A bátorításban, s a megvalósításban Szentgyörgyi József és Fabók Gyula festőművészek, valamint Zsolnay Gábor vállalkozó is mellé állt. Még ebben az évben a XI. kerületi önkormányzat támogatását is sikerült megnyerni.

A vállalkozás célja a jelenkori kortárs magyar festészet valamennyi irányzatának, azaz teljes skálájának bemutatása a széles nyilvánosság előtt.

A Magyar Festészet Napja először 2002 őszén került megrendezésre a Feneketlen tó partján, szabadtéri kiállításként: október 18-án, Szent Lukács, a festők védőszentjének névnapján. Mivel az esős időjárás megzavarta a lebonyolítást, a Bráda Tibor köré szerveződő munkacsoport úgy döntött, hogy a következő évben nagy kiállítótérben kell bemutatkozni.

Az alulról jövő kezdeményezés olyan népszerűsége tett szert, hogy Budapest szinte valamennyi kerületének galériái és a vidéki városok múzeumai is csatlakoztak; s az elszakított országrészek festőcsoportosulásai is. Így aztán Kárpát –medencei Festészet Napjáról is beszélhetünk. A pár napos programból másfél hónapig tartó fesztivál lett, s a bemutatkozás programja, koncepciója is kikristályosodott.

Az ünnep központi rendezvénye az Élő magyar festészet című kiállítás, mely három részből áll: - Doyenek. A hetven év feletti festők tárlata.

- Fiatalok. A negyven év alatti festők tárlata.

- Középgeneráció. A negyven és hetven év közötti festőművészek tárlata.

A három generáció egy nagy kiállítóterben való szerepeltetése lehetőségeket kínál a számvetésre, az értékfeltárássra, a továbblépés szellemi útjainak kiépítésére. Ráadásul a nemzedékek egy-egy kiemelkedő teljesítményt nyújtó alkotója díjazásban is részesül. Mivel a szakma által felterjesztett díjról van szó, ezért az ÉLETMŰDÍJ, a Maticska díj, s a SZAKMAI NAGYDÍJ különös értékkel rendelkezik.

E nagy kiállításon 200 – 300 festő alkotása látható. (Néhány helyszín: Magyar Nemzeti Galéria, Millenáris Központ, Bálna, Esztergom: Szent Adalbert Központ, Óbuda: Esernyős Galéria, Eger: Moholy Nagy László Központ, Szolnok: Zsinagóga....)

A rendezvény, a fesztivál nyitott. A többi kiállítás, amelyen legalább annyian szerepelnek, mint a fő tárlaton a nézők megismerkedhetnek a festői kifejezőmód újabb és újabb kreatív lehetőségeivel.

Az alapítvány elnöke az első 10 évben maga az alapító: Bráda Tibor volt. A szívvel-lélekkel végzett munkája elismerésre méltó. Ő adta át a stafétát 2013-ban Kiss Zoltán László festőművésznek, őt Szurcsik József festőművész követte. Az utóbbi években Verebes György festőművész az alapítvány elnöke. Az ő munkáját segítik a kuratórium tagjai.

Azoknak a nevét sorolom fel, akik a 19 év során kulcsfeladatokat vállaltak: Török Gábor, Atlasz Gábor, Vincze Angéla, Bukta Norbert, Szakács Imre, Czifrák László, Véssey Gábor, Zöld Anikó, Fülöp Zoltán Garami Gréta, Horváth Dániel, Székely Móri Márta, Kovács Lehel, Vincze Petronella, Szabó Franciska, Sipeki Zoltán, Baksai József, Schneller János, Iski Kovács Tibor és még sokan mások.

A kivetített képek ízelítőt nyújtanak a rendezvények miliójéről, hogy különböző koncepciók megférnek egymás mellett. Erre bizonyítékul szolgál néhány doyen gondolatainak felidézése.

Gerzson Pál: Az igazi művész az a mesterséget megtanulja, mert tudja, hogy alá kell valaminek vetnie magát, hogy ő nem parancsolhat a teremtésnek, a természetnek.

Deim Pál: A kis dolgok végtelenségét kutatom, mert ezekben is benne lehet az utolsó ítélet drámaisága.

Sváby Lajos: A kép egymás tetejébe halmozott idők végeredménye. Nem perc után perc, hanem percre perc, és ilyen értelemben pedig a kép az idő absztrakciója is.

Konok Tamás: A festészet számomra nem lefestőművészetet jelent, mint amilyen mondjuk az impresszionizmus volt: a pillanat ábrázolása, a benyomásé..., hanem egy rendszer, a dolgok mélyén rejlő rend keresése, ami nem kötődik helyhez és időhöz, optikai látványhoz.

Kokas Ignác: Mindig térdepelve festettem, egész nap dolgoztam, ha nem ment, imádkoztam, hacsak annyit is, hogy Istenem segíts meg!

A záró idézet Verebes Györgytől választottam: Minden ellentétes véleménnyel szemben a festészet – mint művészeti műfaj, kategória- él és virul, mert mögötte az ember ősidők óta tartó képalkotási igénye áll. És ha van magyar nyelv és kultúra, akkor léteznie kell kortárs magyar festészetnek is. A jellemzőiről, irányáról és az egyetemes festészetben betöltött szerepéről kell és érdemes beszélnünk. És mi lenne alkalmasabb arra, hogy évről évre a figyelmünk fókuszába ezt a fontos kérdést állítsuk, mint egy rendezvénysorozatot. Egy rendezvénysorozat, melyhez az ország és a Kárpát – medence művészeti közléte csatlakozik évről évre immár a 19. alkalommal. Ünnepeljük együtt tehát azt, hogy van festészet, van magyar festészet, van jó magyar festészet, ami mögött kiváló művészek állnak és, hogy minden összeköt és nem elválaszt minket egymástól.

Garami Gréta művészettörténész

Bp., 2021.09.25.